

MiNa-Raad

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Briefadvies van 3 oktober 2002

over het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsverdrag tussen de regering van de Republiek Zuid-Afrika en de Vlaamse regering, ondertekend te Pretoria op 27 november 2000 en in Brussel op 22 januari 2002

Aan Dhr. Paul Van Grembergen
Vlaams Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Jeugd, Cultuur en Ambtenarenzaken
Martelaarsplein 7
1000 Brussel

Datum: 3 oktober 2002
Uw ref. BB/MUL/ZAF/02.1
Ref. 03.04/k2/2002/0824
Betreft: Briefadvies over het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsverdrag tussen de regering van de Republiek Zuid-Afrika en de Vlaamse regering, ondertekend te Pretoria op 27 november 2000 en in Brussel op 22 januari 2002

Mijnheer de Minister,

De adviesvraag, 5 september 2002, betreffende het in rand vermelde ontwerpdecreet vanwege uw Administratie Buitenlands Beleid, hebben we in goede orde ontvangen vanwege uw Administratie Buitenlands Beleid, m.n. op 9 september. Dit verdrag heeft exclusief betrekking op Vlaamse bevoegdheden. Om die reden is de Vlaamse regering, met uitsluiting van de federale regering, bevoegd voor het sluiten van dit verdrag. De adviesvraag wordt gesteld met het oog op de instemming die het Vlaams Parlement moet geven bij dit Verdrag, vooraleer de regering tot ratificatie ervan over kan gaan. Er werd een adviestermijn van een maand toegestaan.

In 1999 voerde Vlaanderen voor 21,2 miljard BEF (525,5 miljoen €) uit naar Zuid-Afrika; de uitgaven op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor samenwerking met Zuid-Afrika stegen van 185,5 miljoen BEF (4,6 miljoen €) naar 285 miljoen BEF (7,065 miljoen €) in 1999 – het gaat tot dusverre om uitgaven in het kader van een werkprogramma inzake samenwerking op het gebied van onderwijs, kunst, cultuur, wetenschap, technologie en sport. In 2000 werd een directe samenwerking (van overheid tot overheid) inzake ontwikkelingssamenwerking opgestart. In het voorliggende verdrag wordt de samenwerking uitgebreid tot alle bevoegdheidsdomeinen van de Vlaamse regering. Artikel 13 van het verdrag handelt over de samenwerking op het gebied van leefmilieu, plattelandsontwikkeling, ruimtelijke ordening, huisvesting, infrastructuur en telecommunicatie. Verder wordt de bevordering van uitwisseling van informatie en de overdracht van technologie, vooral inzake de bescherming en sanering van het leefmilieu in het vooruitzicht gesteld. Voor het overige bevat de bundel omzeggens geen informatie over de milieuaspecten van het Verdrag, noch over de activiteiten of samenwerkingsverbanden die men op basis hiervan zou programmeren.

De MiNa-Raad staat positief tegenover het uitbreiden van de samenwerking met Zuid-Afrika, zodat er ook een werkveld inzake milieu ontstaat. De Raad merkt wel op dat dit milieuartikel nevensgeschikt is aan allerlei andere vormen van samenwerking. De MiNa-Raad vindt dit een goede zaak, maar stipt aan dat aan vele van deze andere samenwerkingsvormen ook milieuaspecten verbonden kunnen zijn. De MiNa-Raad beveelt aan om er, bij het tot stand komen van concrete samenwerkingsverbanden en -projecten, op te waken dat gestreefd zou worden naar een goede milieukwaliteit en dat het gebruik van de milieukundig best beschikbare technologieën aangemoedigd zou worden. Bij belangrijke projecten moeten de milieueffecten bovendien getoetst worden via een MER. De MiNa-Raad verwijst in dit verband naar de *draft* Strategienota Leefmilieu die binnen DGIS (federale ontwikkelingssamenwerking) bediscussieerd wordt, en vraagt dat het Vlaamse Gewest, bij het uitbouwen van zijn ontwikkelingsbeleid, een vergelijkbaar kader zou uitwerken en hanteren.

Meer in het algemeen herinnert de MiNa-Raad aan het Implementatieplan dat in de Top van Johannesburg tot stand kwam (26 augustus tot 4 september 2002), en dat een volledig hoofdstuk bevat over “*Duurzame ontwikkeling voor Afrika*”. De essentie van dit hoofdstuk komt er op neer dat duurzame ontwikkeling sinds de Top van Rio (1992) grotendeels onbereikbaar gebleven is voor vele Afrikaanse landen. Er wordt opgeroepen tot meer engagement van de internationale gemeenschap, om de bijzondere uitdagingen waar Afrika mee te maken heeft mede te helpen aanpakken. Hierbij wordt verwezen naar het Nieuwe Samenwerkingsverband voor de Ontwikkeling van Afrika (NEPAD). Dit samenwerkingsverband is er op gericht de Afrikaanse landen, zowel individueel als collectief, op weg te zetten naar duurzame economische groei en duurzame ontwikkeling.

In dit “Afrikaans hoofdstuk” van het Implementatieplan wordt verder concreet gevraagd te voorzien in financiële en technische steun om de capaciteit van Afrikaanse landen te versterken, ten einde onder meer een milieuwetgevingsbeleid en institutionele hervormingen voor duurzame ontwikkeling op het getouw te zetten, milieueffectrapporteringen mogelijk te maken en, voor zover passend, multilaterale milieuoverdragen te onderhandelen en uit te voeren. Ook worden er onder meer prioriteiten gesteld inzake integraal waterbeheer, er worden acties in het vooruitzicht gesteld voor een degelijker beheer van chemische stoffen alsook inspanningen om te komen tot duurzaam toerisme en meer optimaal energiegebruik.

Vanzelfsprekend is het voorliggende Verdrag een goede stap in de richting van uitvoering van deze voornemens – evenwel beperkt tot één land. De MiNa-Raad vraagt daarom om na te gaan of het niet mogelijk is een of meerdere van de genoemde Afrikaanse prioriteiten op te nemen en dit tot een horizontaal thema te verklaren voor het Vlaams buitenlands en ontwikkelingsbeleid inzake milieu. Door aldus inhoudelijke specialisatie in enkele prioritaire thema’s te combineren met samenwerking met meerdere Afrikaanse landen, bestaat de mogelijkheid dat er voor het Vlaamse samenwerkingsbeleid inzake milieu bepaalde niches ontstaan, wat mogelijks de vruchtbaarheid van de samenwerking kan verhogen.

Het ABVV, het ACLVB, het ACV, de Boerenbond, de UNIZO en het VEV onthouden zich bij dit advies. In de hoop U met dit briefadvies van dienst te zijn, verblijf ik,

Met de meeste hoogachting,

Prof. dr. R.F. Verheyen
Voorzitter MiNa-Raad
Kliniekstraat 25, 4de verdieping
B – 1070 Brussel (Anderlecht)